

Петришена Олена 

аспірант

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

викладач, майстер виробничого навчання,

Відокремлений структурний підрозділ

«Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж

Державного торговельно-економічного університету»

м. Хмельницький Україна

petrishena.elena@gmail.com

**ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ,
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ І КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Анотація. Розкрито застосування інноваційних, інформаційно-комунікаційних і комп'ютерних технологій та засобів навчання для проведення занять з професійної підготовки.

Annotation. The application of innovative, information and communication and computer technologies and teaching aids for conducting professional training classes is disclosed.

Ключові слова: інформаційні технології, інформаційно-комунікабельні технології, засоби навчання, освітній процес.

Key words: information technologies, information and communication technologies, teaching aids, educational process.

Вступ. Сучасне суспільство існує у вік інформації і пронизане її потоками, які потребують своєчасної і якісної обробки у розповсюджені комп'ютерних

технологій, що постійно впливають на особистість ще з самого раннього дитинства, і тим самим змінюють сприйняття нею навколишнього світу. Найперспективніший шлях до економічного, соціального та освітнього розвитку є - залучення сучасних інформаційних систем в освітній процес.

Інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, упровадження комп'ютерних методів навчання їх тестування, вони надають можливість своєчасно реагувати і вирішувати освітні проблеми з урахуванням вимог суспільства до освітніх послуг, їх здійснення на високому професійному рівні за стандартами України та Європи.

Інформаційні технології відкрили нові можливості для успішного ведення освітньої діяльності з професійної підготовки, впровадження сучасних нових технологій у професійній діяльності здобувачів освіти надають змогу полегшили навчальний процес, професійну діяльність, а також замінили важку розумову, фізичну працю на автоматизовану інформаційну систему.

Актуальність дослідження. Дослідити застосування в освітньому процесі інформаційних технологій, світових технологій, інноваційних інформаційно-комунікаційних і комп'ютерних технологій їх застосування як засобів навчання для проведення занять. Впровадження і використання інформаційних технологій для проведення занять викладачами і вплив їх на сприйняття навчального матеріалу здобувачами освіти.

Проблема - визначити вплив застосування інноваційних інформаційно-комунікаційних і комп'ютерних технологій, засобів навчання для проведення занять з професійної підготовки. Визначити переваги та недоліки поєднання традиційних методів навчання та сучасних інформаційних технологій з використанням гаджетів (телефонів, планшетів нетбуків та комп'ютерів) на занятті. Дослідити рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти у випадку застосування викладачем сучасних інформаційних технологій, які роблять процес навчання цікавим змістовним, мобільним.

Мета - розкрити застосування інноваційних, інформаційно-комунікаційних і комп'ютерних технологій та засобів навчання для проведення занять з професійної підготовки.

Результати дослідження. Потужний потік нової інформації, реклами, застосування комп'ютерних технологій, телебачення, розповсюдження ігрових приставок, електронних іграшок і комп'ютерів впливає на формування особистості майбутнього здобувача освіти та його сприйняття навколишнього світу ще з раннього дитинства. Здобувачі освіти старшого покоління для опрацювання та вивчення навчального матеріалу з навчальних дисциплін мали змогу отримати лише з таких джерел: підручник, довідкова література, лекція викладача, конспект заняття [1].

Одним із важливих напрямів розвитку інформатизації освіти є нові комп'ютерні технології. Інтерактивність, оптимізація і інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок - помітні переваги цих технологій, що зумовили необхідність їх застосування в різних галузях людської діяльності, насамперед у тих, що пов'язані з освітою та професійною підготовкою. Використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі в Україні присвячено дослідження багатьох науковців і практиків [2].

Досліджуючи сучасні виклики сьогодення і реалії здійснення навчального процесу та за для підвищення якості знань серед здобувачів освіти викладач має набути навички у користуванні та застосуванні автоматизованої інформаційної системи.

Викладач, який застосовує в навчальному процесі нові методи подачі інформації, знає та розуміє особливості сприйняття інформації теперішнього сучасного комп'ютеризованого покоління, розуміє, як їх мозок сприйме запропоновану на занятті інформацію з допомогою медіа засобів.

Допомогою у здійсненні освітнього процесу є комбінація традиційних методів навчання і сучасних інформаційних технологій, де сучасний викладач поєднуючи в собі можливості телевізора,

відеомагнітофона, книги, калькулятора, стає універсальним транслятором.

А це поєднує вербально-комунікаційні навички спілкування і застосовування технологій, викладач володіє навиками з створення електронного підручника, використання інтерактивних дошок, комп'ютерної техніки, Wi-Fi зв'язку.

Сучасний викладач – це такий викладач, який постійно навчається новим інформаційним технологіям, проходить онлайн-курси, які допомагають якісно підготуватись до заняття.

Підготовка до заняття займає багато часу: створення інтерактивних вправ, виробничих ситуацій, ребусів, кросвордів опитування у додатку Kahoot, Google Classroom, їх наповнення завданнями з різнорівневим опитуванням у вигляді інтерактивних завдань та головним залишається їх рівень доступності для здобувачів освіти.

При цьому ані комп'ютер, ані штучний інтелект на теперішній час не може замінити викладача, а тільки доповнює його.

таблиці 1 показано функції інформаційних комп'ютерних технологій.

Таблиця 1

Функції інформаційних комп'ютерних технологій

№ з\п	Основні функції в роботі викладача	Основні функції як робочий інструмент
1	Джерело навчальної інформації	Засіб підготовки текстів, їх зберігання
2	Наочний посібник	Графічний редактор
3	Тренажер	Засіб підготовки виступів
4	Засіб діагностики і контролю	Обчислювальна машина великих можливостей

Джерело укладене автором

Отже, з таблиці 1 можемо зробити висновок про широкий спектр впливу інформаційних технологій на роботу викладача та здобувача освіти.

Переваги використання ІКТ мпоказано в таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги використання ІКТ

№ з/п	У роботі викладача	У навчанні здобувачів освіти
1	Індивідуалізація навчання	Індивідуалізація навчання
2	Інтенсифікація самостійної роботи здобувачів освіти	Інтенсифікація самостійної роботи здобувачів освіти
3	Зростання обсягу виконаних на заняття завдань	Зростання обсягу виконаних завдань з заняття
4	Розширення інформаційних потоків при використанні Internet	Розширення інформаційних потоків при використанні Internet
5	Підвищення мотивації та пізнавальної активності	

Джерело укладене автором

Отже, підвищення мотивації та пізнавальної активності за рахунок різноманітності форм роботи, можливості включення ігрового моменту: вирішиш вірно приклади стаєш ближче до мети.

Використання додатків Google (Kahoot, Lerning aps та інш.) дають викладачу нові можливості, дозволяючи разом з здобувачем освіти отримувати задоволення від захопливого процесу пізнання з допомогою новітніх технологій які дозволяють навчатись граючи. Такий вид заняття викликає у здобувачів освіти емоційний підйом, навіть ті здобувачі освіти, які мають задовільний рівень знань, охоче працюють, виконуючи завдання за власним гаджетом.

Застосування на занятті з навчальної дисципліни «Навчальна практика» у розробленому звіті великого спектру різних завдань (від запропонованих завдань з розв’язання практичних задач, виробничих ситуацій, розрахунку рецептур до вправ, запропонованих під час рефлексії у додатку lerning aps) дозволяє викладачу за короткий час отримати об’єктивну картину рівня засвоєння матеріалу, де здобувачі освіти отримують об’єктивний результат із зазначенням помилок, що неможливо, наприклад, при усному опитуванні.

Враховуючи усі переваги застосування комп’ютерних та інноваційних технологій, маємо і певні недоліки і проблеми як при підготовці до таких

занять, так і під час їх проведення. Недоліки застосування комп'ютерних технологій зведено до таблиці 3.

Таблиця 3

Недоліки та проблеми застосування ІКТ

№ з\п	У роботі викладача	У навчанні здобувачів освіти
1	Відсутність персонального комп'ютера на робочому місці викладача	Спийняття матеріалу за певними тригерами пам'яті (картинки...)
2	Немає навиків у роботі зі створення вправ	Вплив на зір, та часткове відволікання на рекламу
3	Займає багато вільного часу викладача	Низька ком'ютерна грамотність
4	Влив на здоров'я викладача	Відсутність We-fi мережі та підключення до мережі Інтернет.
5	Відсутність We-fi мережі та підключення до мережі Інтернет.	Здобувачі освіти відволікаються на ігри та розваги

Джерело укладене автором

Висновки. Отже, застосування комп'ютерів у освіті зумовило появу нового покоління інформаційних освітніх технологій, що дало змогу підвищити якість навчання, створити нові засоби впливу, ефективніше взаємодіяти викладачу зі здобувачами освіти. Проводячи апробацію розробленого звіту з професійної підготовки для здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» позитивно вплинуло на якість отриманих знань з навчальної дисципліни «Навчальна практика», надало можливість значно підвищити ефективність навчання.

Список використаних джерел

1. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 9 січня 2007 р. № 537-У. Дата оновлення 21.01.2025 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16> (дата звернення 21.03.2025).

2. Дишлєва С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі. Сайт «ОСВІТА.UA». URL: <https://osvita.ua/school/method/technol/6804/> (дата звернення 15.04.2025).